

Beste ministers

Bent u van mening dat burgers/belastingbetalers er recht op hebben om voor de raadsverkiezingen van maart te weten hoe hun gemeente er financieel voor staat? En in hoeverre vullen accountants hun toezichthoudende rol richting gemeenten voldoende scherp in?

Twee prikkelende vragen die Eddy van Hijum, Tweede Kamerlid voor het CDA, heeft gesteld aan de ministers van Financiën en Binnenlandse Zaken.

Ik was bij Van Hijum op de dag nadat hij deze vragen (en negen andere) aan de ministers stelde. Als NBA onderhouden we regelmatig contact met woordvoerders van politieke partijen in Den Haag. We vinden het van groot belang om van hen te horen wat hun standpunten zijn en hun verwachtingen van ons. En om te vertellen hoe we als accountants en NBA werken aan een structurele versterking van onze kennis en kunde en onze bijdrage aan de maatschappij.

Uit de vragen van Van Hijum blijkt eens te meer dat accountants een belangrijke rol vervullen. Ze controleren informatie die van belang is om op een verantwoorde manier politieke beslissingen te kunnen nemen. In dit geval betreft het de waardering van en de afboekingen op verliesgevendende grondposities. De waardeverminderingen hebben direct gevolg voor de financiële speelruimte en voor de bezuinigingsopgave voor gemeenten. En een directe geldelijke impact op de burger. Die burger is dus belanghebbend en geïnteresseerd!

In het artikel 'Gemeente verhuult grondverliezen met dubieuze boekhoudtrucs' in het FD van 10 februari valt te lezen dat veel gemeenten verliezen op investeringen in grond doorschuiven naar de toekomst of maskeren door ze onder een andere post op de balans te zetten. Ook rentekosten voor bouwprojecten worden naar believen aangepast. En natuurlijk wordt er vervolgens gekeken naar de rol van de accountant.

Wat vinden we hiervan?

Nou, als burgers weten we dat veel gemeenten een flinke grondpositie hebben verworven in jaren dat de verwachting was dat de behoefte aan kantoren, woningen en winkels flink zou toenemen. En dat door tijdige inkoop de gemeente grondspeculatie vóór kon zijn. Maar de recessie en vooral de door digitalisering structureel verminderde behoefte aan kantoren en winkels hebben dat beeld stevig veranderd. De nodige percelen bouwgrond kunnen weer gewoon landbouwgrond worden. We willen weten wat dat financieel betekent.

En wat vinden we hier als accountants van? De financiële gevolgen zijn evident. Maar we zoeken eerst naar de feiten. Wat is de nieuwe marktwaarde van de grond? Wat wordt de nieuwe bestemming? Wanneer gaat die in? Hoe rekent de gemeente de lopende kosten en investeringen toe? Wat is de relevante rekenrente? Wat is het regelgevend kader in deze nieuwe werkelijkheid? Wat is het raadsbesluit? Hoe is de informatieverstrekking? Op de controlerende accountants rust de zware verantwoordelijkheid om de gemeentelijke waardering grondig te toetsen; aan de toekomstige markt en aan de regels.

Als NBA hebben we eerder een publieke management letter over gemeenten uitgebracht. En recent hebben we alle accountantskantoren uitgenodigd die zich bezig houden met de controle van gemeenten om te spreken over de kwaliteit van de controles ('*Single Information Single Audit*'-bijlage).

Daarbij waren de leiding van de Audit Dienst Rijk, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de Algemene Rekenkamer. Afgesproken is dat de *Nota verwachtingen accountantscontrole* wordt aangescherpt en dat de kantoren nog nauwgezet gaan werken. We gaan metertijd evalueren of dit tot de gewenste resultaten heeft geleid.

Maar dit is ook een goed moment voor een breder debat over de financiële verantwoording van gemeenten. In de aanloop naar de verkiezingen voor de gemeenteraad organiseert de NBA daarom een debat over het financieel beheer van grondexploitaties. Met ook de vraag of de accountants voldoende scherp zijn. Let op NBA Nieuws, waarin we dat debat aankondigen. We zullen de ministers verslag doen van de uitkomsten!

Deel dit artikel

f in  

Huub Wieleman (1955) was van januari 2013 tot juni 2015 voorzitter van de NBA.

GERELATEERD



NIEUWS | 18 januari 2022

BDO: Tekorten gemeenten nemen af, uitdagingen worden groter

Nederlandse gemeenten kampen met structurele financiële uitdagingen. Hoewel het resultaat van alle gemeenten met 4,6 miljard euro in 2020 positief was, sloot nog... →



NIEUWS | 15 december 2021

Kwartiermakers zoeken organisaties voor experiment met intermediair

De Kwartiermakers Toekomst Accountancysector zoeken gemeenten, woningcorporaties, bouwondernemingen en transportondernemingen die deel willen nemen aan een experiment... →



NIEUWS | 24 november 2021

Flinke stijging aandeel gemeenten met goedkeurend oordeel rechtmatigheid

Ruim 90 procent van de gemeenten heeft bij de verantwoording over 2020 een goedkeurend oordeel op rechtmatigheid van de accountant gekregen. Dat is een stijging... →



NIEUWS | 06 juli 2021

'Vestigingsklimaat Nederland voor bedrijven verslechtert'

Het vestigingsklimaat in Nederland voor bedrijven wordt slechter en dat moet een nieuw kabinet gaan oplossen. →



NIEUWS | 25 juni 2021

Invoering rechtmatigheids-verantwoording voor gemeenten en provincies per verslagjaar 2022

Gemeenten en provincies moeten per verslagjaar 2022 zelf in de jaarrekening verantwoording afleggen over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. De accountant... →
